

Instytut Pamięci Narodowej

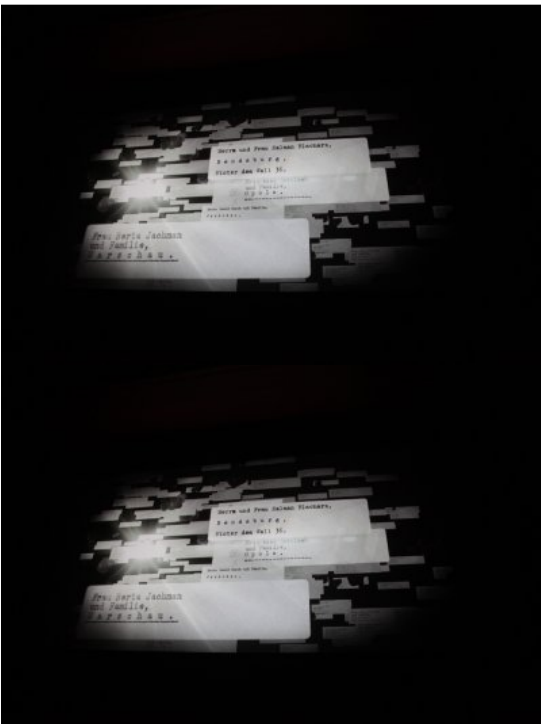
<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/64843,Pokaz-filmu-Paszporty-Paragwaju-Warszawa-30-stycznia-2019.html>
2021-09-27, 00:05

Pokaz filmu „Paszporty Paragwaju” - Warszawa, 30 stycznia 2019

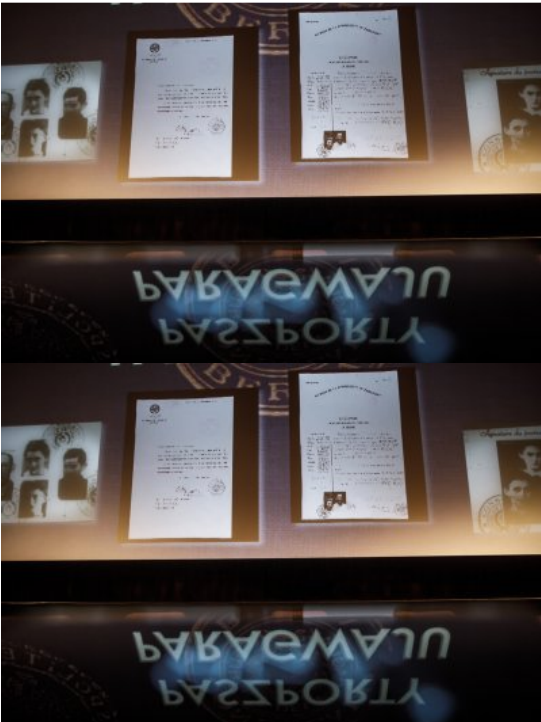
Niezwykła historia, która porusza ludzkie serca. Ponad 200 osób wzięło udział w premierze „Paszportów Paragwaju”, najnowszego filmu o grupie berneńskiej, wyprodukowanego przez Instytut Pamięci Narodowej. Film w reżyserii Roberta Kaczmarka przedstawia mało znaną historię udziału polskiej dyplomacji w ratowaniu Żydów podczas II wojny światowej.

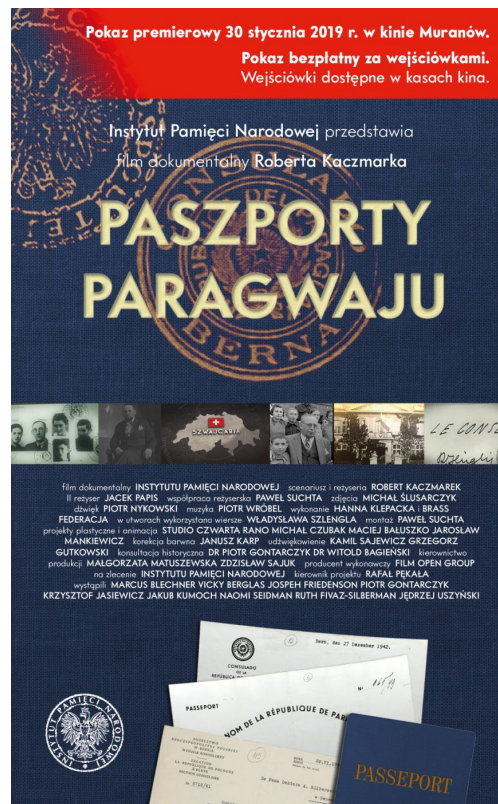

Pokaz premierowy rozpoczął się o godz. 18:00 w warszawskim Kinie Muranów. Zgromadzonych widzów przywitał dr Paweł Błażewicz – zastępca dyrektora Biura Edukacji Narodowej IPN. Następnie głos zabrał prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Jarosław Szarek, który podkreślił, że zaangażowanie Instytutu w produkcję filmu było oczywiste. Poseł Andrzej Melak odczytał list od prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego, skierowany do autorów filmu oraz widzów zgromadzonych na premierze. Po liście rozpoczęła się projekcja filmu.

Film „Paszporty Paragwaju” w reżyserii Roberta Kaczmarka opowiada mało znaną historię współpracy polsko-żydowskiej, której celem nadrzędnym było życie drugiego człowieka. W latach 1942–1943 w poselstwie RP w Bernie funkcjonowała nieformalna grupa złożona z polskich dyplomatów oraz działaczy organizacji żydowskich. Wspólnie działali na rzecz uzyskiwania paszportów państw Ameryki Południowej. Fałszywe dokumenty trafiały do Żydów w okupowanej Europie, którzy dzięki nim uniknęli w większości wywózki do niemieckich obozów zagłady. Posiadacze tych paszportów trafiali do obozów dla internowanych w Niemczech (Tittmoning, Liebenau, Bölsenberg) oraz do okupowanej Francji (Vittel). Część z nich doczekała końca wojny. Rodziny wielu ocalałych dopiero dziś dowiadują się, komu tak naprawdę zawdzięczają życie. Do grupy działającej przy polskim poselstwie w Bernie należeli: Aleksander Ładoś – od kwietnia 1940 r. poseł pełnomocny w Bernie; jego współpracownik Konstanty Rokicki – konsul w Bernie; Stefan Jan Ryniewicz – sekretarz i kierownik Wydziału Konsularnego w Bernie; Juliusz Kühn – sekretarz poselstwa. Ze strony organizacji żydowskich ogromną rolę odegrali: Adolf H. Silberschein – działacz syjonistyczny, poseł na Sejm RP oraz Chaim Eiss – rabin, działacz Agudat Israel.

W dyskusji na temat działalności grupy berneńskiej, która odbyła się po projekcji, udział

wzięli dr Jakub Kumoch – ambasador RP w Bernie, Robert Kaczmarek – reżyser filmu, dr Mateusz Szpytma – wiceprezes IPN, Michał Potocki – dziennikarz „Dziennika Gazeta Prawna”. Debatę poprowadził dr Piotr Gontarczyk – historyk z Instytutu Pamięci Narodowej.

Dr Szpytma przedstawił stan prowadzonych przez IPN badań nad udziałem polskiej dyplomacji w ratowaniu Żydów w czasie II wojny światowej oraz zapowiedział nadchodzące publikacje naukowe dotyczące tego tematu. Ambasador Jakub Kumoch podsumował stan wiedzy na temat rezultatów działalności grupy berneńskiej. Z najnowszych obliczeń wynika, że paszporty wystawiono około 5000 osób, z których mogło przeżyć około 1500. Podkreślił również znaczenie współpracy z IPN w prowadzeniu badań.

Dr Gontarczyk zapytał reżysera o kolejny projekt, którego pomysł pojawił się przy realizacji „Paszportów Paragwaju”. Robert Kaczmarek zdradził, że kolejny film chciałby nakręcić o dalszych losach uratowanych i ich potomków. Redaktor Michał Potocki opowiedział o zbieraniu materiałów i poznawaniu historii grupy Ładosia, którą opisał w swoich artykułach.

Na pytanie z sali dotyczące możliwości emisji „Paszportów Paragwaju” w telewizji żydowskiej odpowiedzieli Michał Sobelman, rzecznik prasowy ambasady Izraela w Polsce oraz Jakub Kumoch, który potwierdził duże zainteresowanie mediów izraelskich tematem grupy berneńskiej.

Pokaz filmu „Paszporty Paragwaju” – Warszawa, 30 stycznia 2019. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Pokaz filmu „Paszporty Paragwaju” – Warszawa, 30 stycznia 2019. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Pokaz filmu „Paszporty Paragwaju” – Warszawa, 30 stycznia 2019. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Pokaz filmu „Paszporty Paragwaju” – Warszawa, 30 stycznia 2019. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Pokaz filmu „Paszporty Paragwaju” – Warszawa, 30 stycznia 2019. Fot. Piotr Życieński (IPN)

W pokazie premierowym wzięli udział przedstawiciele ambasad Chile, Niemiec, Izraela,

ministrowie, parlamentarzyści, ludzie kultury i sztuki, odznaczeni Medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata oraz liczne grono osób, które wcześniej odebrały darmowe wejściówki.

Tego samego dnia o godz. 13.00 odbył się specjalny pokaz filmu dla mediów, poprzedzony konferencją prasową z udziałem ambasadora RP w Bernie dr. Jakuba Kumocha, wiceprezesa IPN dr. Mateusza Szpytmy, zastępcy dyrektora Biura Edukacji Narodowej IPN dr. Pawła Błazewicza oraz reżysera filmu Roberta Kaczmarka.

Zwiastun filmu: